

Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap

XXI. évfolyam 2. szám

2023. április

122. lapszám

Ládi Körkép

Közérdekű hirdetmények
4-7. oldal

**Tavaszi jeles napok,
hagyományok**
11. oldal

Mit jelent anyának lenni?
12. oldal

Gyerekkuckó
13-15. oldal

Impesszum - Ládi Körkép

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Varga-Bócsi Ágnes
Szerkesztőségi tagok: Dudásné Bócsi Nikoletta, Dr. Kernóczi Zsuzsanna, Szendrei Csilla,
Takácsné Gah Erzsébet, Ronyecz Ágnes, Fotó: Szabó-Keresztúri Ágnes
Elérhetőség: ladi.korkep.szerk@gmail.com

Címlapfotó: Artur Pawlak képe a Pixabay -en.

www.sajolad.hu

Tavaszköszöntő

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI, AKTUALITÁSOK

TESTÜLETI HÍREK

2023. MÁRCIUS

A Képviselő-testület 2023. március 07 napján soron kívüli ülését tartott, ahol az alábbiak kerültek megtárgyalásra:

Döntött a testület a 2023. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatásáról szóló pályázat benyújtásáról

Jóváhagyta a Képviselő-testület az óvodai körzethatárok megállapításáról szóló előterjesztést

Döntött a testület rendkívüli önkormányzati támogatás iránti igény benyújtásáról

Jóváhagyta a Képviselő-testület Sajólad Község településrendezési eszközeinek módosítását

Tudomásul vette a testület az Egri Főegyházmegye igénybejelentéséről szóló tájékoztatást

A képviselő-testület 2023. március 21 napján tartotta soron

következő ülését, mely keretein belül az alábbiak kerültek megtárgyalásra:

Elfogadásra került a köztemetőről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendelet.

Elfogadta a Képviselő-testület Sajólad Község Önkormányzata 2023. évi Közbeszerzési Tervét

Jóváhagyta a testület a Sajólad Községi Ház 2022. évi munkájáról szóló beszámolót

Jóváhagyta a testület az egészségügyi alapellátás helyzetéről Sajóladon, valamint a Védőnői Szolgálat 2022. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolót

Elfogadta a Képviselő-testület a Civil szervezetek 2022. évi támogatásáról, működésükről és a kapott támogatással való elszámolásukról szóló beszámolót

Jóváhagyta a testület az

átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló beszámolót

Döntött a testület a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatási pályázat benyújtásáról

Döntött a Képviselő-testület a Sajólad Községi Ház vezetői megbízásáról

Elfogadta a testület a 2022. évi házi segítségnyújtás működéséről szóló beszámolót

A Képviselő-testület jóváhagyta az élelmezési nyersanyagnorma felülvizsgálata tárgyú előterjesztést

Döntött a testület a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 7/2021. (IX.1.) önkormányzati rendelet módosításáról

Lénártfalvi Gréta

ANYAKÖNYVI HÍREK

GÓLYAHÍR

2023. február

Vadász Benett (an: Rontó Barbara)
Balog Péter (an: Balog Boglárka)

2023. március

Balogh Barka Emma (an: Govorkovics Vivien)
Djubók Gábor Noel (an: Djubók Dóra)
Kasza Lujza (an: dr. Siri Viktória)
Balog Zara Málna (an: Rontó Beáta)

Rontó Jonatán (an: Rontó Edit)

Köszöntjük településünk legifjabb polgárait!

ELHALÁLOZÁSOK

2023. Március

Feke József (élt 80 évet)
Horváth Károly (élt 53 évet)
Kapácsy Sándorné született (élt 78 évet)

2023. Április

Rontó Lászlóné szül. Rontó Rozália (élt 67 évet)

Kovács Mihályné született Mocskor Anna (élt 90 évet)

Nyugodjanak békében!

Adatszolgáltatók:

Müller-Bócsi Alexandra
Bodnárné Gulyás Zsuzsanna
Varga Józsefné
Lénártfalvi Gréta
anyakönyvvezetők

**TÁJÉKOZTATÁS
ÁSOTT- ÉS FŰRT KUTAK BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGÉRŐL**

Az engedély nélkül létesített ásott vagy fűrt kutak tulajdonosainak 2023. december 31.-ig kell kérelmezni a tulajdonukban álló kút fennmaradási vagy megszüntetési engedélyezési eljárását.

A település jegyzőjénél a Polgármesteri Hivatalban (mint helyileg illetékes vízügyi hatóságnál) kell azt a kutat (vagy kutakat) bejelenteni, amely(ek)

1. magánszemély a tulajdonosa (magánszemély területén áll);
2. a telken vagy már van épület, vagy már bejelentették az építési szándékot a hatóságnak;
3. a kút csak talajvizet vagy parti szűrésű vízkészletet használ, nem érint karszt- vagy rétegvizet illetve vízbázisvédelmi védőterületet;;
4. a vízkivétel házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja, családi használati célú, nem gazdasági (locsolás vagy ivóvíz);
5. kevesebb, mint évi 500 m³ vízkivétel (pl: kerti fűrt kút). Az 500 m³ /év mennyiség napi bontásban átlagosan 1,37 m³ /nap vízkivétel jelent. Ebbe a nyári hónapok alatti locsolás általában belefér.

A katasztrófavédelemnél (mint területileg illetékes vízügyi hatóságnál) kell bejelenteni azt a kutat (vagy kutakat) amelynek

1. tulajdonosa nem magánszemély;
2. magánszemélyé a kút, de használatából a tulajdonosnak bevétele van, pl: fóliasátras -, őstermelői tevékenység;
3. magánszemélyé a kút, de az évi vízkivétel több mint 500 m³.
4. vízbázisvédelmi területen áll.

Arról, hogy a kút milyen földrétegből gyűjti a vizet vagy vízbázisvédelmi területen áll a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól kérhető tájékoztató!

Az engedélyezési eljárás mentes az illeték és díjfizetési kötelezettség alól. Az eljárás során felmerülő egyéb költségek valamint a csatolni szükséges dokumentáció készítés költségei a kérelmezőt terhelik.

2023. december 31-ig bírságmentes a bejelentés, utána már nemcsak az engedélyeztetési eljárás illetékét, hanem büntetést is kell fizetnie a bejelentőnek.

2024. január 1-től a be nem jelentett kutak után vízgazdálkodási bírságot szabhat ki a hatóság. Ennek összege magánszemély esetében akár 300.000 Ft, egyéb esetekben 1.000.000 Ft is lehet.

A jegyzői hatáskörbe tartozó fűrt kutak utólagos engedélyezésekor jogszabály szerinti szakember (vízkútfúró, vagy szakirányú felsőfokú végzettségű szakember) közreműködése szükséges. Új fűrt kút létesítése esetében a kivitelezést csak vízkútfúró szakember végezheti. Ásott, vert kút bármilyen vízjogi engedélyezési eljárásában nem követelmény a jogszabály által meghatározott szakember közreműködése.

Az eljáráshoz szükséges formanyomtatványok a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben beszerezhetők.

LAKOSSÁGI FELHÍVÁS

közterületek valamint saját tulajdonú porták rendbe tételéről, hulladékkezelésről

Sajólad Község Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének jogkövetkezményeiről szóló 12/2020 (IX.17.) önkormányzati rendeletének 6.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében:

„Sajólad község közigazgatási területén az ingatlantulajdonos, ingatlankezelő, vagy használó a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg, amennyiben:

- a) az ingatlan előtti járdaszakasz, saroktelek esetén az ingatlan körüli közterülettel érintkező valamennyi járdaszakasz, járda hiányában 1 m széles területsávot, valamint az úttestig terjedő közterület tisztántartásáról, a nyílt árok folyamatos rendben tartásáról, továbbá a műtárgyak tisztításáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és hulladékok eltávolításáról,*
- b) lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek, udvarainak, kertjeinek tisztántartásáról, gaztalanításáról, takarításáról nem gondoskodik,*
- c) a csapadékvíz-elvezető szikkasztó árkot betemeti.”*

Hivatkozott önkormányzati rendelet 4. §-a szerint:

„A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás tanúsítójával szemben esetenként

- a) természetes személy esetében százötvenezer forintig,*
- b) jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében egymillió forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki.”*

Sajólad közterületein számos helyen tapasztalható, hogy az ingatlantulajdonosok vagy ingatlanhasználók nem gondoskodnak az ingatlan előtti közterületek karbantartásáról, gondozásáról, gyomtalanításáról, valamint a kertek, udvarok, melléképületek rendben tartásáról. Gyakori a közterületek engedély nélküli használata vagy engedélytől eltérő illetve rendeltetéstől eltérő módon történő igénybevétele (pl. árok feltöltése, kapubejárók szélesítése és parkoló kialakítása, járművek tárolása stb.)

Felhívjuk a Lakosság figyelmét, hogy 2023. április 30. napjáig az önkormányzati rendeletben meghatározott közterületek rendjét, tisztaságát sértő vagy veszélyeztető állapotot szüntessék meg, gondoskodjanak az elhanyagolt, gazos kertek, udvarok rendbe tételéről!

Az az ingatlantulajdonos vagy ingatlanhasználó, aki 2023. április 30. napjáig nem tesz eleget a fent leírt rendelkezéseknek, ellenőrzést követően bírság kiszabására számíthat.

Folyamatos probléma a településen az illegális hulladéklerakások jelenléte, valamint a kártevő rágcsálók megjelenése a település egyes területein. Vannak olyan ingatlanhasználók Sajóladon, akik nem rendelkeznek megfelelő szerződéssel, nincsen megfelelő hulladéktároló edényzetük és nem veszik igénybe a kötelező hulladékszállítást.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendelet alapján az ingatlanhasználókat az ingatlanon keletkező hulladékkal összefüggésben számos kötelezettség terheli. A település közigazgatási területén lévő valamennyi ingatlan – természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező – birtokosa, tulajdonosa, vagy kezelője, valamint a társasház és a lakásszövetkezet kötelező jelleggel hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződéssel kell, hogy rendelkezzen.

Az ingatlanhasználó köteles az ingatlanán keletkező települési hulladékot az e rendeletben meghatározott módon és helyen gyűjteni, továbbá hasznosításáról vagy kezeléséről gondoskodni. Alapvető kötelessége e tekintetben, hogy:

- „a települési hulladékot – különös tekintettel a hulladék további kezelésére – az elszállításra való átvételig gyűjtse, illetve tárolja,
- az ingatlanán keletkező települési hulladék kezelésére az Önkormányzat által szervezett közszolgáltatást vegye igénybe, illetve a hulladékot a feljogosított hulladékkezelőnek adja át, illetve a közszolgáltatási díjat az NHKV Zrt. részére kiegyenlítsse,
- a hulladék gyűjtése során megfelelő gondossággal járjon el annak érdekében, hogy a hulladék mások életét, testi épségét, egészségét és jó közérzetét ne veszélyeztesse, a település természetes és épített környezetét ne szennyezze, a növény- és állatvilágot ne károsítsa, a közrendet és a közbiztonságot ne zavarja,
- az ingatlanán keletkező hulladék mennyiségét alacsony szinten tartsa,
- ha az ingatlanhasználó a zöldhulladék komposztálásáról saját maga nem gondoskodik a Közszolgáltató által meghatározott módon, a zöldhulladékot elkülönítetten gyűjti, és a Közszolgáltatónak úgy adja át, hogy a zöldhulladék komposztálhatósága, illetve lebontása biztosítható legyen.”

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabályok megsértése esetén bírság kiszabására van lehetőség.

Azon háztartások, lakosok ellen, amelyek nem a közszolgáltatást veszik igénybe, valamint vélelmezhető vagy bizonyítható, hogy illegális személtelhelyezést végeznek, a Hivatal eljárást kezdeményez és jogkövetkezményeket alkalmaz.

Kérjük a Lakosság együttműködését és összefogását, közös érdek, hogy Sajólád tiszta, rendezett, élhető település legyen a jelen és a jövő nemzedéknek egyaránt.

Sajólád, 2023. március 31.

Sajólád Község Önkormányzata

EGÉSZSÉGBUSZ

A Nemzeti Népegészségügyi Központ „Helybe visszük a szűrővizsgálatokat” elnevezésű programja jóvoltából március 28-án 10:00-tól 16:00 óráig lehetőséget biztosítottunk a sajóládi lakosok számára, hogy ingyenesen vegyenek részt egészségügyi vizsgálatokon.

A szűrések során vércukor-, koleszterin-, és triglicerid-mérésre, testösszetétel-analízisre, szájüregi vizsgálatra, csontsűrűség-mérésre, boka-kar index mérésre és légzésfunkció vizsgálatra került sor. Több mint 50 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást.

HÍRDETMÉNY EBÖSSZEÍRÁSRÓL

Tisztelt Ebtartók!

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (továbbiakban: Ávt.) 42/B. §-a alapján a tartás helye szerint illetékes települési önkormányzat ebrendészeti feladataik elvégzése érdekében, illetve a veszethez elleni oltás járványvédelmi vonatkozásaira tekintettel három évente legalább egy alkalommal ebösszeírást végez.

A Sajóládi Polgármesteri Hivatal 2023. április hó 1. napja és 2023. május 15. napja között ebösszeírást tart.

2013. január 1-től a négyhónaposnál idősebb eb csak transzponderrel (chippel) megjelölve tartható, ezért kérem, szíveskedjenek a transzponderrel még nem rendelkező ebeket állatorvosnál megjelölni. Az „Ebösszeíró Adatlap” személyesen átvehető a Sajóládi Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben (hétfő-szerda-péntek) valamint letölthető a Sajólád Község Önkormányzata www.sajolad.hu weboldáról.

Az ebösszeírás valamennyi ebre kiterjed és ebtartói önbevallásos alapon történik. Több eb esetén ebenként külön – külön kell az adatlapot az eb oltási könyve, kisállat útlevél vagy törzskönyve alapján kitölteni.

Kérem, hogy az „Ebösszeíró Adatlapot” teljeskörűen szíveskedjenek kitölteni, aláírni és azt visszajuttatni legkésőbb **2023. május 15. napjáig** személyesen a Sajóládi Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatára ügyfélfogadási időben (3572 Sajólád, Ady Endre utca 2.), vagy postai úton ugyanerre a címre illetve elektronikus úton ügyfélkapus regisztrációval e-papíron, email útján ph@sajolad.hu címre.

Felhívom az ebtulajdonosok, ebtartók figyelmét, annak érdekében, hogy a nyilvántartás aktuális információkat tartalmazzon, az ebösszeírást követően is kötelesek az adatokban bekövetkező változásokat a változás bekövetkezésétől számított **8 napon belül írásban** bejelenteni. Az ebtartásban bekövetkezett változás (az eb elveszett, elhullott, más ebtartóhoz került) bejelentésére szolgáló változás bejelentő adatlap, valamint az új eb tartásának bejelentésére szolgáló adatlap folyamatosan beszerezhető a Sajóládi Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán ügyfélfogadási időben valamint letölthető a www.sajolad.hu weboldáról.

Az Ávt. 42/B. § (5) bekezdése szerint az eb tulajdonosa és az eb tartója az eb összeíráskor köteles az Ávt. 42/A § (4) bekezdésében meghatározott adatokat a települési önkormányzat rendelkezésére bocsátani. Felhívom az ebtulajdonosok, ebtartók figyelmét, hogy az ebösszeíráshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését az Önkormányzat ellenőrzi.

Aki adatszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998.(XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 3. mellékletének d) pontja alapján ebenként 30.000 - Ft állatvédelmi bírság megfizetésére kötelezhető, míg aki a négy hónaposnál idősebb eb chippel történő megjelölését mulasztja el, ebenként 45.000 - Ft állatvédelmi bírsággal sújtható.

Amennyiben az ebösszeírással kapcsolatban bármilyen kérdésük vagy észrevételük merül fel, a Hivatal munkatársai állnak rendelkezésükre a 46/593-220 telefonszámon.

Sajólád, 2023.március 24.

INTÉZMÉNYEK HÍREL, ESEMÉNYEI

SAJÓLÁDI GYÖNGYSZEM ÓVODA

ÉRTESÍTÉS

**Tisztelettel értesítem a Kedves Szülőket, hogy a
Sajóladai Gyöngyszem Óvoda és Bölcsődében a leendő bölcsődés és
kiscsoportos gyermekek Beiratkozásának időpontja:
2023. május 02. - május 12.
munkanapokon 08:00 – 12:00 óráig.**

Szükséges dokumentumok:

- a gyermek TAJ kártyája,
- a gyermek Születési anyakönyvi kivonata,
- a gyermek vagy a szülő Lakcímkártyája.

A 2019.09.01-2020.08.31-ig született gyermekeket szükséges beíratni az óvodába.

**Ugyanebben az időpontban zajlik a bölcsődei férőhelyek iránti
igényfelmérés is a 2023/2024-es nevelési évre.
A bölcsődében 20 hetes kortól 3 éves korig fogadjuk a gyermekeket. A
bölcsődei jelentkezési lap kitöltését a fenti időpontban az intézményben
tehetik meg a szülők.**

Szükséges dokumentumok:

- a gyermek nevére kiállított TAJ kártya, Lakcímkártya
- a gyermek Születési anyakönyvi kivonata
- a szülők személyazonosságát igazoló hatósági igazolványok
- mindkét szülő részéről munkáltatói igazolás vagy munkáltatói szándéknyilatkozat a munkába állás időpontjáról.

**Bármilyen kérdés esetén az alábbi elérhetőségen lehet érdeklődni
telefonszám: 06-46/900-052 (7-15 óra között).**

Vargáné Tompa Judit
óvodavezető-helyettes

FRÁTER GYÖRGY KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

ISKOLAI HÍREK - PETŐFI 200 - VERSENYEK

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából szavalóversenyt tartottunk fenntartónk, az Egri Főegyház-megye felhívása alapján. A versenyfelhívás nagy sikert aratott tanítványaink körében. Több, mint 40 versenyző előadásában hallhattunk Petőfi költeményeket. A legjobb szavalók továbbjutottak a miskolci Fráter György Katolikus Gimnázium és Kollégiumban megrendezésre kerülő vármegyei fordulóra.

Diákjaink, akik tovább jutottak a B-A-Z Vármegyei Szavalóversenyen fordulójára szép eredményeket értek el: **Polgári Péter József 1.a** II. helyezett lett, így továbbjutott az Egri Főegyház-megye döntőjébe, **Makrai Hunor 2.a** és **Bárdos Áron 5.a** osztályos tanulók dicséretben részesültek.

A hernádkaki Mátyás Király Katolikus Általános Iskolában megrendezett mesemondó versenyen **Makrai Hunor 2. a** és **Horváth Flóra 3. a** osztályos tanulók I. helyezést értek el a kategóriájukban, Polgári Péter József 1.a osztályos tanuló dicséretben részesült.

„Az én Petőfi versem rajzban” című megyei rajzpályázaton **Brattengeier Marcell** 4. osztályos tanuló munkája 4. helyezést ért el.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, ESEMÉNYEK

KÖZÖSSÉGI HÁZ

TAVASZKÖSZÖNTŐ MULATSÁG

Április elsején, a Tavaszköszöntő Mulatságon kézműveskedtünk, nyusziakat simogattunk és arcot festettünk, mindenféle madarakat csodáltunk meg, és tojásfát díszítettünk, közben pedig a Szépenszóló Társulat: A király nyulai című meséjét hallgathattuk meg. A szép számú közönség részese lehetett a hagyományos locsolkodás-bemutatónak is, és a napjainkban szokásos módon, kölnivel is meglocsolták a fiúk a lányokat.

Köszönet a madarak tulajdonosainak, hogy elhozták hozzánk a csodaszép madarakat, és az óvónéniknek, hogy a gyerekeknek óriási örömet szereztek az arcfestéssel.

Az időjárás kegyes volt hozzánk, napsütéses, meleg időben tölthettük együtt ezt a délelőttöt.

A vidám dekorációk húsvétig maradtak kinn a Szociális és Közösségi Háznál, hogy az oda látogatóknak hangulatos háttérrel biztosítsanak fotózáshoz.

Takácsné Gah Erzsébet

PETŐFI 200

Petőfi Sándor híres költő és hazafi születésének 200. évfordulójára emlékezünk.

Ebből az alkalomból a magyar költészet napján, április 11-én a Magyar Nemzeti Bank a 200 forintos forgalmi érme emlékváltozatát bocsátotta ki. Ennek az érmenek az emlékváltozata most először került a bank által kibocsátásra és egy millió példányban készült el. Az érme megújult oldalát Szilos András iparművész tervezte.

A Magyar Nemzeti Bank emellett igen nagy méretű – 52,5 mm átmérőjű – 30.000 Ft-os címletű ezüst emlékérmét és annak 7.500 Ft-os címletű színesfém változatát is megjelentette, tisztelegve Petőfi munkássága előtt. Az emlékérmék egyben az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 175. évfordulójára is utalnak. Az ezüst emlékérmék hatezer, a színesfém változatok nyolcezer példányban készülnek, az előoldalukat Kovács Zoltán szobrászművész, hátoldalukat Horváth Andrea iparművész tervezte.

Az érmékkel vásárolni is lehet, de inkább befektetésnek javasolt beszerezni, mert a jövőben értéke várhatóan emelkedni fog.

Petőfi Sándor nagy múltú költőnk arcképe egyébként nem most került először pénzre: a régi papír 10 forintoson is őt láthattuk. Ezt az infláció miatt, 1992-ben vonták ki végleg a forgalomból.

Forrás:
<https://www.petofi200.hu/component/content/article/84-hirek/351-mostantol-akar-petofivel-is-fizethetuenk-a-boltokban?Itemid=437>
<https://dorongimedence.hu/index.php/2023/04/11/petofi-emlekermeket-bocsattak-ki-a-kolteszet-napjan/>
Képek:
<https://dorongimedence.hu/index.php/2023/04/11/petofi-emlekermeket-bocsattak-ki-a-kolteszet-napjan/>
<https://www.klubradio.hu/hirek/petofi-kerul-a-30-ezer-forintos-emlekeremre-131872>
<http://monetarium.hu/10-forint-1962-forditott-hatlap-alapnyomat>

Dudásné Bócsi Nikolett

JELES NAPOK, HAGYOMÁNYOK

A tavaszi időszak a megújulás, újrakezdés, tervezgetés, elindulás, reménykedés ideje. Ehhez az időszakhoz is rengeteg hiedelem és népszokás fűződik. A hagyományok fennmaradása, múltunk megőrzése nemzeti összetartozásunk alapja. A tavaszi ünnepkör elkövetkező néhány jeles napjáról mutatunk most be ízelítőt, és arról, hogy mi hogyan éltetjük ezeket a hagyományokat településünkön:

Szent György nap

A Szent György napot, április 24-ét elődeink a tavasz kezdeteként tartották számon, és mágikus időszaknak tartották. Szent György napját a magyar néphit rontásra, varázslásra alkalmas időpontnak tartotta. Szent György napját a néphit alkalmasnak tartotta a földre rejtett kincs keresésére, melyről úgy hitték, hogy minden hetedik évben Szent György-napkor lángot vet.

Az egész magyar nyelvterületen elterjedt hiedelem él a Szent György-nap előtt fogott gyíkkal és kígyóval kapcsolatosan. Nagykőrösön a Szent György-nap előtt fogott gyíkot a torokgyík megelőzésére tartották alkalmasnak. Medvesalji falvakban azt hiszik, hogy amelyik kézzel megfogták a gyíkot, azzal gyógyítani lehet.

Ez a nap volt régen az állatok első kihajtásának napja, amikor az állatok egészségét, szaporaságát, tejhozamát hiedelmekkel és szokásokkal igyekeztek biztosítani. Ekkor a pásztorok kisépérték az istállókat; meghintették vízbe mártott babérágakkal, és a szalmatűz füstjével megfüstölték magukat s jószágukat. Gonoszelhárító, termékenységvarázsló céllal a marhákat láncon, fejszén, ekevason, tojásoson, a gazdasszony kötényén stb. hajtották át. Szent György napon volt a pásztorok, béresek szegődtetésének ideje is, amely általában Szent Mihályig volt érvényben. Evés-ivás, táncmulatság zárta a napot.

Időjárásjósló hiedelmek is kapcsolódnak a Szent György napja körüli időszakhoz: úgy vélték, ha e nap előtt megszólalnak a békák, az korai tavaszt és nyarat jósol.

A Gyimes-völgyi magyarok szerint, aki Szent György-nap előtt megfürdik a szabadban, az egész évben nem lesz rühes.

A Szent György-naphoz kapcsolódó szokások, hiedelmek elsősorban a tavasz kezdetével kapcsolatosak. Sárkányölő Szent György a lovagok, lovasok, később pedig a cserkészek, felszerelése miatt

a fegyverkovácsok és szíjjártó céhek patrónusa volt. Sárkányölő Szent György tiszteletére minden évben nagyszabású rendezvényt szervezünk, amelyen minden korosztály számára szórakoztató kulturális programokat valósítunk meg, bemutatóval magyarságunk értékeit. A programelemek mindegyike kapcsolódik hagyományainkhoz, magyar értékeinkhez, kultúránkhoz. Az idén április 29-én tartjuk ezt a rendezvényt, Szent György-napi Forgatag néven, az új Szociális és Közösségi Központban.

forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarNeprajz-magyar-neprajz-2/vii-nepszokas-nephit-nepi-vallasossag-A33C/szokasok-A355/jeles-napok-unnepi-szokasok-A596/aprilis-A6D6/aprilis-24-szent-gyorgy-napja-A6DC/>

Hungarikumok

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény megszületése teremtette meg a lehetőséget arra, hogy a legértékesebb, magyarságunkhoz kötődő és a világon sehol máshol fel nem lelhető egyedi, különleges, különleges értékeink számára elismerést és ismertséget szerezhessünk. A törvény alapján rendszerezni és dokumentálni tudjuk ezeket a fontos értékeket.

A „hungarikum: gyűjtőfogalom, amely egy-egy osztyályozási, besorolási és nyilvántartási rendszerben olyan megkülönböztetésre, kiemelésre méltó értéket jelöl, amely a magyarságra jellemző tulajdonságával, egyediségével, különlegességével és minőségével a magyarság csúcsteljesítménye.”

Hogyan válhat valami hungarikummá? Bárki javasolhat értéket az alap szintű értéktárakba történő felvételre. Ha a javasolt érték felvételre kerül az értéktárba, akkor felterjeszhető lesz a Hungarikum Bizottsághoz a kiemelkedő nemzeti értékek közé, majd pozitív döntést követően újabb felterjesztéssel a Hungarikumok Gyűjteményének hungarikumai közé.

Jelenleg az értéktár 85 hungarikumot tartalmaz, az alábbi kategóriákban:

- agrár -és élelmiszergazdaság
- egészség és életmód
- épített környezet
- ipari és műszaki megoldások
- kulturális örökség
- sport
- természeti környezet
- turizmus és vendéglátás

A hungarikumok egyike a magyar Pálos Rend, melyre minden sajlóádi büszke lehet, hiszen itt található a Pálos szerzetesek által a Boldogságos

Szűz tiszteletére épített kolostor és templom, és Sajó-lád a XIV. századtól évszázadokon át központi helyszíne volt a Pálos Rendnek.

forrás:

<http://www.hungarikum.hu>,
https://epa.oszk.hu/02000/02030/00016/pdf/HOM_Ev-konyv_17-18_131-165.pdf

Egy ma is élő, folyamatosan módosuló hagyomány: a májusfa-állítás

Napjainkban a régóta létező hagyományok érdekesen változnak, idomulnak a mindennapjainkhoz: a májusfa-állítás hagyománya azon régi népszokások egyike, amellyel elődeink a természet megújulását és virágba borulását ünnepelték, és az udvarlás szimbóluma és eszköze is volt. A májusfa eredete valószínűleg a kereszténységet megelőző korokba nyúlik vissza: Réső Ensel Sándor 1867-ben a májusfa eredetét ezekkel a szavakkal írta le: „Szent Jakab és Szent Fülöp midőn térítgetni jártak, útítársuk lett Valburga nevű szűz hajadon; ezt ebbéli cselekvényéért a pogányok tisztátalan személynek nyilváníták, s rágalmazták. A leány azonban, hogy elúzza a gúnyo-

lódókat, elővette vándorbotját, letűzte a földbe, előtte letérdepelt, imádkozott, s erre alig múlt el egy-két óra, midőn a pogányok szeme láttára leszúrt bot kiszökött. Ez volt Szent Jakab apostol napja virradójára (május elsején). Nőtlen ifjak ez időtől ez okon szoktak magas zöldfát jó magaviseletű hajadonok ablaka előtt felállítani, még pedig ha lehet, észrevétlenül.” A májusfának több névváltozata is ismert, például a májfa, a hajnalfa, a jakabfa és a jakabág. Székelyföldön húsvétkor is állítottak májusfát, ez a hajnalfa. Mi ezt a hagyományt napjainkban a tojásokkal, húsvéti jelképekkel díszített tojásfa-állítással őrizzük.

Maga a májusfa magas, lombos fa, vagy ág volt, amelyet az udvarló legények éjszaka vágtak ki, díszítettek fel szalagokkal és virágokkal, majd hajnalban állították fel a lányos udvarokban. Ennek a hagyományos udvarlási szokásnak a mai változata a májuskosár, amelyet a fiúk május elsején adnak át a barátnőiknek. Manapság is büszkén újságolják mindenkinek az eladósorba került lányok, ha udvarlójuk májuskosárral ajándékozza meg őket.

forrás: <https://punkosinfo.hu/majusfa/>

Takácsné Gah Erzsébet

MIT JELENT ANYÁNAK LENNI?

*“Nincsen a gyermeknek olyan erős vára,
mint mikor az anyja őt karjaiba zárja.”*

Mit jelent anyának lenni? Életet ajándékozni! Állandó kihívást, áldást az Istentől, a család tartó oszlopát, kiváltságos szerepet, figyelmes törődést, odaadó szeretetet, az élet őrzőjét, a végtelen türelem megtestesítőjét, az értékrend adóját, édes illatot, az otthon melegét, minden jónak forrását, de legfőképpen hivatást! A legszebb és a legnehezebb hivatást, amely sosem ad szabadságot, soha nem enged pihenőt, mégis a legédesebb és a legszebb!

Édesanya! Köszöntelek!

*“Köszönöm, hogy elültetted bennem a szépet!
Köszönöm, hogy életeddel mutattál példaképet!”*

A természet ajándéka- az első tavaszi virágok nyíladozása. A hóvirág és az ibolya a tél elmúlását sürgeti, majd a krókusz az ébredő tavaszt köszönti. A fürtös gyöngyike az útszélén arra készíti az apró kezeket, hogy anyának szedjen belőle, a sárga nárcisz napsütötte színe vidám hangulatot varázsol édesanya szívébe! Kertje tündöklik a tulipán, a gyöngyvirág, nefelejcs, orgona és a százszorszép virágok illatfelhőjében! Nem is találhatnánk anya köszöntésére szebb hónapot, mint a májust, május első vasárnapját!

Az egész világon megünneplik az édesanyákat! *“ Mert csak ő ismeri a titkot. Az anyai szív titkát, hogy miként válik egy új élet önálló emberre”*

Ezen a napon ünnepelnek még Litvániában, Portugáliában, Romániában, Spanyolországban és Szerbiában. Egy héttel később köszöntik az édesanyákat Ausztriában, Belgiumban, Cipruson, Csehországban, Dániában, Észtországban, Finnországban, Görögországban, Németországban, Hollandiában, Olaszországban, Szlovákiában és Svájcban. Május utolsó vasárnapjára tették e szép napot a franciák, a svédek és az ukránok. A Luxemburgi emberek június második vasárnapját találták megfelelőnek, míg nagyon eltérő időpontban ünnepelnek a norvégok, akik február második vasárnapját, az oroszok pedig november utolsó vasárnapján tartják e méltó megemlékezést az édesanyák tiszteletére. Grúziában március 3-án, Bulgáriában március 8-án, Szlovéniában március 25-én és Lengyelországban május 26-án kelnek útra a virágok ezrei, hogy köszöntsenek! Mindegy mely napot jelöljük ki ez alkalomból, hiszen az év minden napja is kevés lenne hálánk kifejezésére.

Mióta ünnepeljük? E nap történetéről...

*„Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!”*

Az ünnep története az ókori Görögországba nyúlik vissza, amikor tavaszi ünnepet tartottak Rhenának, az istenek anyjának, majd az amerikai polgárháború idején a béke napjának szentelték, hogy tisztelegjenek azok előtt az anyák előtt, akik a háborúban elvesztették fiaikat. A Philadelphiai Anna Marie Jarvis hét évi próbálkozás után, 1914-ben érte el, hogy elhunyt édesanyja tiszteletére nemzeti ünnepé nyilvánítsák e napot. Jelképnek a fehér szegfűt javasolta, mely méltóképpen szimbolizálja az anyaság erényeit: a tisztaságot, hitet, szeretetet és szépséget. Wilson, amerikai elnök, 1914 május 10-ére hirdette ki az első megemlékezést.

0Magyarországon 1925-ben a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta az első ünnepet a májusi Mária tisztelet hagyományaival összekapcsolva. Az iskolai ünnepek közé 1928-ban sorolták be miniszteri rendelet utasítására május első vasárnapjára. Anyák napjára 1933-ban, anya gyermekével szobrot állítanak Pesterzsébeten, majd a Szent Rókus kórház előtt az anyák megmentőjének hódolva Semmelweis Ignác mellett látható az édesanya gyermekével alkotás.

Záró gondolatok-emlékezem...

*"Anyá csak egy van-szól a mondás,
És szomorú, akinek egy sincs!"*

Az elveszített édesanya emléke kitörölhetetlen. Ő reá emlékezni örök kötelességem! Miért ment el ideje korán? Nem ad rá választ senkisé. De jó lenne, ha még egyszer. Remény azonban nincs rá, csak a túlvilág... addig is hordom magamban a veszteséget és táplálom anyai szívemet, adjam tovább azt a jót, mit belém ültetett.

*"Te adtál nekem életet, és ami még fontosabb,
Leckéket arra, hogyan kell élni.
Te vagy minden jónak a forrása
Amit elértem életem során.
Mami, köszönetet mondok mindazért,
Ami vagy és ami én vagyok."*

Ronyecz Ágnes

GYEREKKUCKÓ

TAVASZI „VIRÁGKISOKOS”GYEREKEKNEK

87 évvel ezelőtt, épp egy tavaszi napon, május 5-én született Lázár Ervin. Bizonyára alig akad, aki ne ismerné népszerű, legendás mesehőseit: Dömdödömöt, Mikkamakkát, Mamintit és Vacskamatit, Berzsiántés Didekit. A születésnapját egykor tavasszal ünneplő meseírónk alkotásait, többször is maga a tavasz ihlette. Nem csoda, hisz ez a színes évszak számtalan illatot, hangot, szépséget, megcsodálandó gyönyörűséget hoz magával. Ahogyan a közmondás tanítja: A tavasz mindent megmutat... A most következő Lázár Ervin-mesének a szereplői virágok, tavasszal és nyáron nyíló csodálatos kékszínű virágok... Ismerjük meg őket!

Lázár Ervin: Virág szemű

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van. De ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak.

Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virág szeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem átalotta azt mondani:

- Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

- Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona. Rikoltozott a Tavaszi Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtőle kölcsönözte a színét Julcsa szeme. Az Ibolya a hasát fogta nevetében.

- Még hogy azt képzelitek... hehe... és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

- Nem is kék vagy, lila - mondta dühösen.

- Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! - kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

- Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

- Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek. Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

- Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

- Színvak? Miért?

- Reggel, amikor erre jártam - mondta Mikkamakka -, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

- Persze - mondták a virágok -, és?

- Most meg hét vöröset látok!

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakétkültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakának.

- Ó - mondta Mikkamakka -, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavaszi Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. - (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) - És közben persze - folytatta Mikkamakka - Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékelnek, virítanak.

ISMERD MEG LÁZÁR ERVIN MESÉJÉNEK VIRÁGSZEREPLŐIT!

Karcsú sisakvirág: A karcsú sisakvirág a boglárkafélék családjába tartozik. Magyarországon védett. Elterjedése: Kőszegi-hegység, Zemplén, Aggteleki karszt. A virágok halvány- vagy ibolyakékek. Virágzás júliustól szeptemberig. Mérgező növényfaj!

Fürtös gyöngyike: A fürtös gyöngyike a spárgavirágúak rendjébe, a jácintfélék családjába, a gyöngyike nemzetségbe tartozó növényfaj. Száraz gyepeken, sziklás helyeken, tölgyesekben, de kertek díszeként is termesztett, hagymás növény. Március-áprilisban virágzik. Termése háromszögletű, sokmagvú toktermés. Népies nevei: béka- vagy kígyóhagyma, gyöngyike, kékgyöngyvirág, kígyóvirág, mezei jácint, pézsmabimbó, Szent György-virág.

Tavaszi csillagvirág: A spárgafélék családjába tartozik. Hagymás, évelő növények. Virágaik általában kékszínűek, de fehér, lila és rózsaszín virágú fajok, alfajok és változatok is léteznek. Kora tavasszal virágzik.

Ibolya: Az illatos ibolya, népies nevén: lilaibolya, ioletta, vénuszvirág vagy bájos ibolya az ibolyafélék családjának viola nemzetségébe tartozó évelő növény, Európában és Ázsiában őshonos, de Észak-Amerikában is elterjedt. Illatos, fehér, vagy

lila virágai tavasz közepéig nyílnak. Kandírozhatjuk, sütemények, pudingok, jégkrémek, saláták díszítésére, illatosításra használhatjuk. Virágából az egyik legdrágább illóolajat vonják ki. Friss, vagy szárított virágának szörpje, vagy forrázata enyhe hashajtó, hörghurut, köhögés, álmatlanság, fejfájás elleni teákban alkotórészként vagy idegnyugtató, köptető, izzasztószerként is használható.

Erdi gyöngyköles: Az erdei gyöngyköles a valódi kétszikűek csoportjába és a borágófélék családjába tartozó faj. A növény szárazság- és melegtűrő, mészkedvelő tölgyesek jellemző faja. Nem védett.

Búzavirág: A búzavirág - a pipacssal, margarétával, konkollyal együtt - régen a vetések élénk színtöltője volt, gyakori országszerte. A gyomirtók egyre nagyobb mértékű alkalmazásával viszont alaposan visszaszorította ezeket a fajokat.

Közönséges gubóvirág: Háborítatlan sziklagyepeken, pusztá lejtőkön, alföldi meszes pusztákon él. Lágyszárú, örökzöld évelő növény.

Forrás: <https://dka.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=115855>

Szendrei Csilla

ISMERD FEL A KÉKSZÍNŰ VIRÁGOKAT!

fűrtös gyöngyike

erdei gyöngyköles

karcsú sisakvirág

ibolya

búzavirág

közönséges gubóvirág

tavaszi csillagvirág

TALÁLD MEG A SZÓHÁLÓBAN LÁZÁR ERVIN MESÉJÉNEK VIRÁGSZEREPLŐIT!

MWGENNZ ZDBJ OTMJ J UAMQ
ANGHBKYKTOCJ FRI SMWDN
DTLGBMDXETCRNJ FBBKVD
MLYSWF XI VMDF YHRP NBZU
PFÜRTÖSGYÖNGYI KEYDSH
TAVASZICSI LLAGVI RÁGL
GÁRI VKASI SÚSCRAKZBRP
KSHDRDVKXRQTCSGOGIEL
TTI URUJ J XSGJ J XABEHRL
XGYAEOAZKJ XFIDVQVVWE
EGÁRI VÓBUGSEGÉS NÖZÖK
UICIOBSBUYI KC DKHL YRD
RDHWRQOJ I YTLQFBTFUKD
ECGKLZSLFHWDXMCEYKNM
AYKWTWODYSWWI PFDRUTZ
GÁRI VAZÚBASMLB XKRZF A
NZOVPKUJ AYP MKOAJ GMUH
J RSMKRFCOLBCRLCFPF DU
KLJ XERDEI GYÖNGYKÖLES
KHSTNHMVRSPORLHJ YUHB

HOGYAN SEGÍT AZ ÜGYELET?

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye

ÖN BEMEHET

orvosi ellátásra.

HÉTKÖZNAP:
16:00–22:00 óráig

HÉTVÉGÉN ÉS ÜNNEPNAPON:
8:00–14:00 óráig

- Miskolc
- Mezőkövesd
- Encs
- Szerencs
- Kazincbarcika
- Ózd
- Sátoraljaújhely
- Tiszaújváros
- Sárospatak
- Edelény

Az alapellátást lehetőleg háziorvosa rendelési idejében vegye igénybe!

MI KIMEGYÜNK

Ügyeleti időben jelentkező súlyos panasz, tünet esetén
ne menjen sehová, hanem hívja a központi 1830-as telefonszámot!

1830

TELEFONOS TANÁCSOT ADUNK

ÜGYELETI KOCSIT KÜLDÜNK A BETEGHEZ

ÉLETVESZÉLY ESETÉN AZONNAL MENTŐT RIASZTUNK

Azok számára, akik személyesen
keresnének fel egy éjszakai ügyeletet,
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye nyolc
pontján hétköznap 22:00-tól 8:00 óráig,
hétfőn és ünnepnapon 14:00-tól
8:00 óráig van lehetőség:

- Miskolc • Mezőkövesd • Encs
- Szerencs • Kazincbarcika • Ózd
- Tiszaújváros • Sátoraljaújhely

A GYERMEKEK ÜGYELETI ELLÁTÁSÁT
A JÁRÁSKÖZPONTI ÜGYELETI PONTOKON,
AZOK MŰKÖDÉSI IDEJÉBEN,
VALAMINT A MISKOLCI KÓRHÁZBAN
HÉTKÖZNAPON 16:00 ÓRÁTÓL 22:00 ÓRÁIG,
HÉTVÉGÉN ÉS ÜNNEPNAPON 08:00 ÓRÁTÓL
22:00 ÓRÁIG VÉGZIK. A KÖZPONTI TELEFON-
SZÁM A TELJES ÜGYELETI IDŐSZAKBAN,
A GYERMEKEK ESETÉBEN IS 1830.

További információ: mentok.hu/ugyelet